

Metodické vysvětlivky

Od roku 2023 začal využívat Český statistický úřad administrativní data z Jednotné žádosti (Deklarace plodin, Deklarace veškeré zemědělské půdy). Údaje za jednotky, které nejsou zahrnuté v tomto administrativním zdroji, se zjišťují statistickým Výkazem o plochách osevů zemědělských plodin.

Osevní plocha zemědělských plodin: Plocha orné půdy osetá nebo osázená hlavními zemědělskými plodinami na jaře sklizňového roku, u ozimých plodin na podzim předchozího roku a u víceletých plodin v předešlých letech. Nezahrnuje plochy předplodin, meziplodin a následných plodin. Do roku 2022 zahrnuje také školky, od roku 2023 jsou školky uvedené jako samostatný druh zemědělské kultury. Do roku 2016 zahrnuje také osev mimo ornou půdu.

Obhospodařovaná zemědělská půda: Zahrnuje ornou půdu, trvalé travní porosty, vinice, chmelnice, ovocné sady, školky (od roku 2023), zahrady (do roku 2022) a ostatní trvalé kultury (od roku 2016).

Orná půda: Zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se za účelem produkce pěstují v pravidelném sledu zemědělské plodiny nebo plochy orné půdy, které jsou k dispozici pro rostlinnou výrobu, ale jsou ponechány ladem (úhor). Zahrnuje také plochy pod vysokým přístupným ochranným krytem (skleníky, fóliovníky). Do roku 2022 zahrnuje také školky, od roku 2023 jsou školky uvedené jako samostatný druh zemědělské kultury.

Úhor: Orná půda ležící ladem, která není využita k produkci zemědělských plodin v průběhu sledovaného roku. Zahrnuje ornou půdu bez porostu, přírodně osetou, s porostem vyseté plodiny nebo s porostem trav a jiných bylinných píceň.

Chmelnice: Zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstuje chmel a je opatřena opěrným zařízením pro pěstování chmele. Započítává se související manipulační prostor.

Vinice: Zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázená keři révy vinné a je opatřena opěrným zařízením pro pěstování révy vinné. Započítává se související manipulační prostor.

Ovocné sady: Zemědělsky obhospodařovaná půda rovnoměrně a souvisle osázená ovocnými stromy nebo ovocnými keři. Zahrnuje také související manipulační prostor. Nezahrnuje krajinné sady, podnožové a množitelské porosty, osamoceně rostoucí ovocné stromy a plochy s liniovou výsadbou podél cest (aleje, stromořadí). Od roku 2018 zahrnuje výsadby s minimální hustotou 100 ovocných stromů nebo 800 ovocných keřů na 1 hektar.

Školky: Zemědělsky obhospodařovaná půda s mladými rostlinami nebo dřevinami pěstovanými za účelem pozdějšího přesazení. Zahrnuje révové a podnožové školky, ovocnářské školky a školky bobulovin, školky okrasných rostlin a dřevin, komerční lesní školky (s výjimkou lesních školek na lesní půdě určených pro vlastní potřebu), školky stromů a keřů pro přesazení do zahrad, parků, podél silnic a na nábrežích (např. rostliny pro živé ploty, keře růží a jiné okrasné keře, okrasné jehličnany). Od 2023 zahrnují také chmelové školky.

Trvalé travní porosty: Zemědělsky obhospodařovaná půda s přírodními nebo uměle vytvořenými trvalými travními porosty nebo pastvinami nezahrnutá do systému střídání plodin po dobu pěti a více let.

Trvalé kultury jinde neuvedené: Zemědělsky obhospodařovaná půda s jinými trvalými kulturami, například krajinnými sady (od 2018), vánočními stromky pěstovanými mimo lesní půdu, plochy pro pěstování lanýžů. Od 2016 do 2022 zahrnují také rychle rostoucí dřeviny pěstované na výmladkových plantážích.

Krajinné sady jsou plochy rovnoměrně osázené ovocnými stromy ve tvaru polokmenu nebo vysokokmenu o minimální hustotě 50 životaschopných jedinců na hektar s bylinným pokryvem v meziřadích. Nesplňují definici ovocných sadů. Základním účelem není produkce ovoce, ale zachování odrůdové rozmanitosti, kulturního dědictví a zemědělského rázu krajiny.

Osevní plochy zemědělských plodin:

Plochy obilovin a luskovin zahrnují pouze plochy určené ke sklizni na zrno; obiloviny určené pro sklizeň v mléčné zralosti nebo do bubnových sušáren jsou uvedeny v obilovinách sklizených na zeleno.

Pšenice setá ozimá, pšenice setá jarní: do roku 2022 zahrnují také pšenici tvrdou.

Směsi obilovin na zrno: nahrazují dvě položky sledované do roku 2022: Směsi obilovin na zrno jarní a Směsi obilovin na zrno ozimé.

Ostatní obiloviny na zrno: do roku 2022 zahrnují také pohanku, od roku 2023 je pohanka uvedena samostatně.

Ostatní luskoviny a bílkovinné plodiny na zrno: do roku 2022 zahrnují také vikev na zrno, od roku 2023 je vikev na zrno uvedena samostatně.

Za brambory rané jsou považovány brambory s předpokládanou sklizní do 30. 6. (bez sadby).

V bramborách mimo rané a sadbu jsou zahrnuty brambory konzumní a průmyslové (bez sadby).

V ostatních okopaninách je zahrnuta plocha tuřinu, topinamburu, krmné mrkve, krmné kapusty apod.
V ostatních olejninách jsou uvedeny crambe habešské (katrán etiopský), světlice barvířská (saflor) apod.
Léčivé, aromatické a kořeninové plodiny: nahrazují dvě položky sledované do roku 2022: Léčivé plodiny a Kořeninové plodiny.

Do energetických plodin jinde neuvedených se uvádějí plodiny určené pouze k energetickým účelům a nemající žádné jiné využití než energetické, ozdobnice obrovská, mužák prorostlý apod.

V ostatních technických plodinách jsou uvedeny např. len přadný, tabák a stévie sladká.

Plodiny sklizené na zeleno: uvádějí se plodiny sklizené v zeleném stavu (i seno) pro krmné, energetické (biomasa) i jiné využití seté jako hlavní plodina (nepatří sem meziplodiny a následné plodiny).

Pícniny na orné půdě: od roku 2023 se pícniny nerozdělují na jednoleté a víceleté.

Jetel: do roku 2022 zahrnuje pouze jetel luční, od roku 2023 všechny druhy jetelů.

Jetelinotravní směsi a ostatní jeteloviny (do roku 2022 název položky Ostatní víceleté pícniny): do roku 2022 nezahrnují jednoleté jeteloviny.

Luskoviny na zeleno a směsi plodin poutajících dusík (do roku 2022 název položky: Jednoleté luskoviny na zeleno): do roku 2022 zahrnují také jednoleté jeteloviny.

Plochy rané, letní a pozdní zeleniny (vč. pařenišť a skleníků) jsou uvedeny dohromady, opakované plochy (pozdní, zasetá za jarní) se nezjišťují proto, aby nedošlo k dvojímu záznamu osetých ploch.

Ostatní zelenina: do roku 2022 zahrnuje také tykve, meloun vodní, chřest, ostatní kořenovou a cibulovou zeleninu, ostatní košťálovou zeleninu, ostatní plodovou zeleninu, ostatní luskovou zeleninu a ostatní listovou zeleninu. Od roku 2023 jsou tyto položky uvedené samostatně.

Květiny a okrasné rostliny se uvádějí bez ploch školek.

Do plochy plodin na semeno se od roku 2014 zařazují plochy určené k produkci osiva, kromě obilovin, luskovin a olejnin, dále pak plochy sazečky a sadby (kromě brambor).

Ostatní plochy zahrnují plochy pokusných pozemků, případně plochy plodin do výše uvedených skupin nezařazených.

Publikované výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot a jsou uvedeny za republiku celkem a v územním členění NUTS-3 (kraje).